

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Πειραιάς, 23 Ιουλίου 2020
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/47917/2020/282-297

Δ/νση : Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
Fax : 213 137 4336
E-mail : ke@yna.gov.gr

**ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

**Κοιν.: 1. Υπουργείο Εξωτερικών
(Γρ. κ. Υπουργού)
2. Βουλευτή κ. Γ. Μαρίνο
3. Βουλευτή κ. Ν. Καραθανασόπουλο
4. Βουλευτή κα Μ. Κομνηνάκα
5. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου
6. Βουλευτή κ. Λ. Στολτίδη
7. Βουλευτή κ. Μ. Συντυχάκη
8. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο**

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (04)
Συνημμένα (04)
Σύνολο (08)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 7771/29-6-2020 Ερώτησης των Βουλευτών κ. Γ. Μαρίνου, κ. Ν. Καραθανασόπουλου, κας Μ. Κομνηνάκα, κας Δ. Μανωλάκου, κ. Λ. Στολτίδη και κ. Μ. Συντυχάκη και της υπ' αριθ. πρωτ. 8110/09-7-2020 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλου».

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στις ανωτέρω Ερωτήσεις θέματα, γνωρίζεται ότι η πανδημία του κορωνοϊού (Covid-19), παράλληλα με την παγκόσμια υγειονομική κρίση, δημιούργησε πληθώρα δυσλειτουργιών σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από 80% του διεθνούς εμπορίου μεταφέρεται δια θαλάσσης, η διατήρηση της απρόσκοπτης παροχής θαλάσσιων μεταφορικών υπηρεσιών αποκτά καθοριστική σημασία για την ασφάλεια εφοδιασμού όλων των χωρών με τρόφιμα, καύσιμα και άλλα είδη βασικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένου ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού, αλλά και για την επιστροφή της παγκόσμιας οικονομίας στην κανονικότητα.

Σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη του στόχου αυτού, αποτελεί η διασφάλιση της ελεύθερης μετακίνησης όλων των εργαζομένων στις διεθνείς υπηρεσίες μεταφορών και ιδιαίτερα των ναυτικών. Κάθε μήνα περίπου 200.000 ναυτικοί μετακινούνται παγκοσμίως από και προς τα πλοία στα οποία εργάζονται, προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των διεθνών κανόνων για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την προστασία της υγείας και της εν γένει ευημερίας του πληρώματος και την αποφυγή της κόπωσης. Ωστόσο, εξαιτίας των μέτρων που έλαβε η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών για τον περιορισμό της εξάπλωσης του Covid-19, συμπεριλαμβανομένου του σημαντικού περιορισμού των εσωτερικών και σχεδόν ολοκληρωτικά των διεθνών πτήσεων, αλλά και στη διέλευση συνόρων, καταγράφηκαν σημαντικά προβλήματα στη μετακίνηση των ναυτικών από χώρα σε χώρα, η οποία είναι επιτακτική για την αντικατάσταση των πληρωμάτων (crew changes) όσο και για τη δυνατότητα επαναπατρισμού

τους κατά τη λήξη της σύμβασής τους. Στο παρόν στάδιο, σε πολλές χώρες εξακολουθούν να υφίστανται περιορισμοί στη μετακίνηση ναυτικών, συμπεριλαμβανομένων βασικών ναυτιλιακών κόμβων, όπου λαμβάνουν χώρα αντικαταστάσεις πληρωμάτων και επαναπατρισμοί (λ.χ. Κίνα, Ν. Αφρική, Ταϊλάνδη, Κατάρ, Η.Α.Ε., Αυστραλία και αλλού). Το γεγονός ότι πρακτικά αντικαταστάσεις και επαναπατρισμοί διενεργούνται κατά τρόπο λειτουργικό στις χώρες της Ε.Ε. και στις ΗΠΑ είναι μεν θετικό, αλλά δεν συνιστά συνολική λύση του ζητήματος λαμβάνοντας υπόψη και ότι η ελληνική ελεύθερη φορτηγός ναυτιλία (tramp shipping) δραστηριοποιείται ανά την υφήλιο (κυρίως στον τομέα cross-trade).

Παρά τον παγκόσμιο και απρόβλεπτο χαρακτήρα του προβλήματος, η Ελλάδα έχει πρωτοστατήσει στην προσπάθεια μετριασμού των προβλημάτων στην αντικατάσταση πληρωμάτων και επαναπατρισμού των Ελλήνων ναυτικών. Ειδικότερα:

α) Οι ναυτικοί αναγνωρίστηκαν εξ αρχής ως «ουσιώδεις εργαζόμενοι» στη διατήρηση της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας και επετράπη η απρόσκοπτη διέλευσή τους από τη χώρα μας. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού θεσπίστηκαν άμεσα τα απαιτούμενα νομοθετικά και κανονιστικά μέτρα.

β) Διαβιβάσθηκαν άμεσα στις αρμόδιες εθνικές αρχές, το «*Συνιστώμενο Πλαίσιο Πρωτοκόλλων για τις ασφαλείς αλλαγές πληρωμάτων των πλοίων και των μετακινήσεών τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας του Covid-19*» του IMO προκειμένου να λαμβάνεται δεόντως υπόψη ο ρόλος των ναυτικών ως «ουσιωδών εργαζομένων» (essential workers) κατά τη διαχείριση περιστατικών αντικατάστασης αυτών επί του πλοίου ή πρόσβασής τους στην ξηρά.

γ) Ετέθη άμεσα το θέμα αντικατάστασης των πληρωμάτων και επαναπατρισμού των ναυτικών ως απόλυτης προτεραιότητας τόσο με προσωπικές επιστολές του κ. Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής προς τον Γενικό Γραμματέα του IMO όσο και σε τακτικές και άτυπες συναντήσεις σε πολιτικό και υπηρεσιακό επίπεδο, με αποτέλεσμα την έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών (guidelines) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και του προαναφερόμενου Πλαισίου Πρωτοκόλλων από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMO).

δ) η Ελληνική Ναυτιλιακή Διοίκηση εξέδωσε Εγκύκλιο που αφορά τα πλοία υπό ελληνική σημαία, με την οποία παρατείνεται η ισχύς της σύμβασης ναυτολόγησης, υπό την προϋπόθεση συναίνεσης του ναυτικού, σε περιπτώσεις που τα αυστηρά μέτρα ελέγχου των συνόρων για τη μείωση της εξάπλωσης του Covid-19 έχουν ως αποτέλεσμα να παρουσιάζονται δυσκολίες στις αλλαγές πληρωμάτων και επαναπατρισμού ναυτικών κατά τη λήξη των συμβάσεών τους,

ε) Προς την κατεύθυνση βελτιστοποίησης του συντονισμού των προσπάθειών των ελληνικών Αρχών, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) έθεσε το ζήτημα προς το Υπουργείο Εξωτερικών και χορηγήθηκαν κατάλληλες οδηγίες προς τις Διπλωματικές και Προξενικές μας Αρχές ως προς την αναγκαιότητα:

i) συντονισμού και συνεργασίας κυρίως με τοπικές αρχές, καθώς και με τις τυχόν επιχώριες Αντιπροσωπείες της Ευρ. Επιτροπής, τις ενδιαφερόμενες ναυτιλιακές εταιρείες και τους τοπικούς ναυτιλιακούς πράκτορες, σε περίπτωση σκοπούμενης αντικατάστασης ή επαναπατρισμού Ελλήνων μελών πληρώματος πλοίων σε περιοχή δικαιοδοσίας τους, αποδίδοντας έμφαση σε σχετικό περιεχόμενο οικείων οδηγιών του IMO και του ILO για τη διευκόλυνση της αποεπιβίβασης ναυτικών και της δυνατότητας να διέλθουν της επικρατείας τους, και

ii) διευκόλυνσης έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων Ελλήνων ναυτικών (προσωρινής ισχύος, εφόσον απαιτείται ή σε περίπτωση αδυναμίας έκδοσης νέων), με γνώμονα τον ταχύτερο δυνατό

επαναπατρισμό τους, καθώς και για τη διευκόλυνση χορήγησης θεωρήσεων εισόδου (visa) αλλοδαπών ναυτικών από τις κατά τόπους διπλωματικές/ προξενικές Αρχές της χώρας μας, σε περίπτωση σκοπούμενης αντικατάστασης πληρώματος στην Ελλάδα.

στ) Σε περίπτωση υποβολής παραπόνων ναυτικών, που έχουν αιτηθεί παλιννόστησή τους κατά το πέρας του χρονικού διαστήματος της σύμβασης ναυτολόγησής τους, σε υπό ελληνική σημαία πλοία, η Ελληνική Ναυτιλιακή Διοίκηση αιτείται *ad hoc* την έγγραφη ενημέρωση από την πλοιοκτήτρια/ διαχειρίστρια εταιρεία του πλοίου σχετικά με τον ειδικό προγραμματισμό των ενεργειών της και την εξέλιξη υλοποίησης αυτού.

ζ) Την 13^η-7-2020, η χώρα μας συμμετείχε στη Διεθνή Ναυτιλιακή Σύνοδο (International Maritime Summit μέσω τηλεδιάσκεψης), η οποία οργανώθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου, στο πλαίσιο συντονισμού των προσπαθειών για την επίλυση του προβλήματος αντικατάστασης των πληρωμάτων και επαναπατρισμού των ναυτικών. Στην τηλεδιάσκεψη, συμμετείχαν οι Γενικοί Γραμματείς του IMO, του ILO, των Διεθνών Ενώσεων της ναυτιλίας και των εργαζομένων στις μεταφορές, ICS και ITF αντίστοιχα, καθώς και 13 κράτη - μέλη του IMO, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Με το πέρας της τηλεδιάσκεψης, εκδόθηκε κοινή Υπουργική Διακήρυξη, με την οποία εκφράζεται η δέσμευση των συμμετεχουσών χωρών και αναγνωρίζεται με τον πλέον emphaticό τρόπο η αναγκαιότητα επίλυσης του ζητήματος. Κατά την εν λόγω Σύνοδο, ο κ. Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έθεσε ειδικώς το κρίσιμο ζήτημα της μη επιβολής υποχρεωτικής απομόνωσης (καραντίνας) σε ναυτικούς και προσκάλεσε όλα τα Κράτη να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί. Κάλεσε επίσης όλους εμπλεκόμενους (διεθνείς οργανισμούς, κυβερνήσεις, ναυτιλιακή και αεροπορική βιομηχανία) να συσπειρώσουν τις προσπάθειες τους, για να μπορέσουν το συντομότερο δυνατό οι ναυτικοί σε όλο τον κόσμο να βρεθούν κοντά τις οικογένειές τους ή να μεταβούν στα πλοία τους.

Αποτέλεσμα αυτών των συντονισμένων προσπαθειών της ελληνικής κυβέρνησης ήταν το τελευταίο τρίμηνο να έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα 2.500 αλλαγές και επαναπατρισμοί πληρωμάτων.

Προς τούτο, οι προσπάθειες τόσο του ΥΝΑΝΠ όσο και του Υπουργείου Εξωτερικών θα επικεντρωθούν στις χώρες εκείνες που εξακολουθούν να εμφανίζονται προβλήματα, με προεξάρχον αυτό της υποχρεωτικής απομόνωσης των ναυτικών. Σε κάθε περίπτωση, όπως και σε όλα τα θέματα που απασχολούν τη διεθνή ναυτιλία, είναι ευκατὰ η οριζόντια, σε πολυμερές ή και σε παγκόσμιο επίπεδο (global approach), ιδανικά μέσω του αρμόδιου Οργανισμού των Η.Ε. για τη ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, του IMO. Οι αρμόδιες κρατικές Αρχές παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς την εξέλιξη του θέματος και παραμένουν σε ετοιμότητα για τυχόν περαιτέρω παρεμβάσεις, σε διμερές και διεθνές επίπεδο ώστε με τη σταδιακή χαλάρωση των μέτρων περιορισμού και την επαναφορά των διεθνών πτήσεων, να επέλθει το συντομότερο δυνατό η άμβλυνση, με προοπτική εξάλειψης των σημαντικών προβλημάτων που έχουν ανακύψει.

Αναφορικά με τα μέτρα που εφαρμόζονται σε τρίτες χώρες για την αντιμετώπιση της διάδοσης του Covid-19, σημειώνεται επιπρόσθετα ότι στη σελίδα του διαδικτυακού ιστοτόπου του Υπουργείου Εξωτερικών: <https://www.mfa.gr/epikairotita> συστήνεται η ενημέρωση μέσω των Ελληνικών Αρχών στο εξωτερικό από τις οικείες ιστοσελίδες για τις μετακινήσεις Ελλήνων πολιτών στο εξωτερικό και τον επαναπατρισμό αυτών κατά περίπτωση.

Συναφώς, σε οργανώσεις κοινωνικών εταίρων στη ναυτιλία, έχει διαβιβασθεί και το υπ' αριθμ. 02-20/27-5-2020 Επικαιροποιημένο Δελτίο Πληροφοριών Θαλάσσιας Ασφάλειας – Τροποποίηση 5 (Marine Safety Information Bulletin Commandant, MSIB Number: 02-20 (Change 5)), το οποίο και σας επισυνάπτεται για την ενημέρωσή σας, σχετικά με τον Covid-19 και ειδικότερα με απαιτήσεις αναφορών πλοίων (vessel reporting requirements), ενέργειες ελέγχου πλοίων (vessel control actions), καθώς και μέτρων προφύλαξης επί πλοίου για Covid-19 (Onboard Precautions for Covid-19).

Από την Ελληνική Ναυτιλιακή Διοίκηση έχουν εκδοθεί οδηγίες προς τους Πλοιάρχους των υπό ελληνική σημαία πλοίων, συμπεριλαμβανομένων αυτών υπό ξένη σημαία που εκτελούν θαλάσσιες ενδομεταφορές, για την ύπαρξη έγγραφου σχεδίου διαχείρισης (management plan) πρόληψης και ελέγχου Covid-19, του οποίου οι ναυτικοί θα πρέπει να έχουν σαφή γνώση και άμεση ετοιμότητα προς εφαρμογή και συναφών άλλων μέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής προγράμματος για την προστασία της υγείας, της επαγγελματικής ασφάλειας και της πρόληψης ατυχημάτων, τραυματισμών και ασθενειών ναυτικών επί του πλοίου. Παράλληλα, υπενθυμίστηκαν και διατάξεις των άρθρων 110 και 111 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, για τη δυνατότητα άρνησης επιβίβασης.

Τέλος, στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, έχει διαμορφωθεί ειδική ιστοσελίδα με τίτλο «*Ασθένεια κορωνοϊού - Coronavirus Disease (Covid-19)*», στην οποία είναι διαθέσιμες οδηγίες, καθώς και χρήσιμοι σύνδεσμοι για πρόσβαση σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών για περιορισμούς λιμένων ανά τον κόσμο (world port restrictions), ενώ και σε διαδικτυακό τόπο του Υ.ΝΑ.Ν.Π. έχει διαμορφωθεί ειδική ιστοσελίδα με τίτλο «Προστασία από το νέο κορωνοϊό – Νομοθεσία», όπου περιέχεται το σύνολο του νομοθετικού έργου (Π.Ν.Π., κ.υ.α., υ.α., εγκύκλιοι) που αφορά σε μέτρα προστασίας από τον ιό.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α/Λ.Σ.
3. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α' Υ/Λ.Σ.
4. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. ΔΚΒ'
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΔΠΝ-ΔΝΕΡ